

1848—49. TÖRTÉNELMI LAPOK.

A Kolozsvárt létesített 1848—49. orsz. ereklye-muzeum, Abony városi, alsó-fejérmegyei, bácsmegyei, Baja városi, brassói, belső-szolnokmegyei, budapesti, csongrádmegyei, fehérmegyei, gömörmegei, hontmegyei, kolozsvári, maros-vásárhelyi, szabolcsmegyei, szentesi, tolnamegyei, tordai, torontálmegyei, török-becsei, vasmegyei honvéd-egyletek s a kolozsvári márczius 15. állandó bizottság hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG:

Inczédy Sámuel nyug. ezredes elnök, Szigethy Miklós ezredes, Végh Bertalan ezredes alelnökök, Esterházy Miguel gr., Fináli Henrik dr., Gáman Zsigmond, Gyarmathy Miklós, Huszár Sándor br., Kóváry László, Martin Lajos dr., Sárkány Ferencz, Szász Gerő, Szabó Sámuel.

SZERKESZTETTE ÉS ÖSSZEÁLLITOTTA:

KUSZKÓ ISTVÁN,

az ereklye-muzeum őre.

MUNKATÁRSÁK:

Alsó-Kubinból: Bulla György. **Bánffi-Hunyadról:** Gyarmathy Zsigmond, Gyarmathy Zsigmondné. **Brassóból:** Baráczy Sándor, Koós Ferencz. **Budapestről:** Benedek Elek, Bethlen Miklós gr. id., Degré Alajos, Gelich Richárd, Hegedüs István dr., Helfy Ignác, Hentaller Lajos, Horváth Boldizsár, Irányi Dánfel, Jakab Elek, Jókai Mór, Károlyi Gábor gr., Kreith Béla gr., Pulszky Ferencz, Szász Róbert, Szinnyey József id., Tisza László, Torma Károly. **Deésről:** Kádár József. **Kézdi-Vásárhelyről:** Balogh Vendel dr. **Kolozsvárról:** Bartha Miklós, Benel Ferencz, Csernátóni Gyula dr., Deáky Albert, Ferenczy Zoltán dr., Gyalui Farkas dr., Hegyesy Vilmos, Hory Béla, Jékey Aladár, Magyary Mihály, Máyer János, Sebesi Samu, Veress Endre. **Losoncziól:** Kováts Sándor. **Maros-Vásárhelyről:** Imreh Sándor. **Nagybányáról:** Törökfalvi Pap Zsigmond. **Nagy-Sajórol:** Sebestyén József. **Nagyváradról:** Hegyesi Márton. **Nyiregyházáról:** Krudy Gyula. **Sátoralja-Ujhelyről:** Matolay Etele. **Szamosujvárról:** Mártonffy Lajos dr. **Sepsi-Szentgyörgyről:** Várkonyi Endre. **Székely-Udvarhelyről:** Ugron Gábor, Vajda Emil dr. **Tordáról:** Borbély György. **Vizaknáról:** Szentkatolnai Bakk Endre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal, hová a lapot illető minden küldemény intézendő: Kolozsvárt, hosszu-utca 3. szám.

(Kolozsváriak előfizethetnek s hirdetések is adhatnak fel a kihordónál vagy pedig Böckel Károly főtéri s a Közművelődés-nyomda beltorda-utczai üzletében.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Ára negyedévre 1 frt. — Külföldre 1 frt 25 kr.

A lap az első számtól kezdve megrendelhető.

TARTALOM:

	Oldal
Üdvözet a fővárosból. (A Vasvári-kirándulással kapcsolatban.) L. A.-tól	133
A mariseli csata napja Hegyesi Mártontól	134
Vasvári Pál elestének helye. Kép Dunky fivérek fényképe után	135
Kirándulás a Vasvári Pál eleste helyéhez. K.-tól	137
A kirándulás első napja. — A kirándulás második napja. — Gyülekezés a Funtinellen. — Ünnepély a Vasvári helyén. — Társas ebéd Belesen. — Adatok Vasvári halálára. — Az oláhok vezetői — Az elhaltak csontjai. — Vasvári ereklyéi. — A Vasvári-kirándulás képekben	137—138—139—140
A Vasvári-kirándulás rendezőségének köszönete. — „Vasvári-kör“-ré alakulása és szabályzata. — A „Vasvári-hely“ képe. — Adatok a Vasvári történelméhez. — A „Vasvári-Emlék“ szétbontása. — Vasvári-menedékház létesítése. — Adományok a Vasvári-Emlék-alapra. — A ki Vasvárit meglötte, Togyá Szimion bocsonya képe. — Emlékezés Vasvári Pál halálára	141—142
Honvéd-egyletek köréből:	
Az 1848—49. Történelmi Lapok az orsz. honvéd-gyűlésén. — Honvédek igazolása. — A brassói honvéd-egylet	142
Halálózások:	
Csanády Sándor. — Haller Ferenc	143
A kolozsvári 3 fontos ágyúteget története 1848—49-ben. Tímár Károlytól	143
Különfélék:	
Kimaradt közlemények. — Új munkatárs, Bulla György. — Klapka emléke és a váci honvéd-emlék. — Id. Várady Lajos honvéd kolozsvári látogatása. — Az aradi vértanu-szobor átvétele. — Damjanich sírásója	144

MEGHIVÓ.

Az 1848—49. Történelmi Lapok szerkesztőbizottsági tagjai, munkatársai, a lap barátai, valamint az alakuló »Vasvári-Kör« tagjai tisztelettel meghívotnak minden hó 15-én este 1/28 órakor kezdődő barátságos társas összejövetelekre.

Ez összejövetelek helye a nyári időben Kolozsvárt az „Ujvilág“ helyiség külön terme.

Külön írásbeli meghívók vagy másnemű meghívások nem történnek.

Az összejöveteleken az orsz. ereklye-muzeummal s a „Történelmi Lapok“-kal kapcsolatos tárgyak felett fognak eszmecserek folyni. A társas összejövetel főtárgya a „Vasvári-Kör“ megalakítása. A tagok kéretnek a jelen számban foglalt propozíciókat előzetesen átnézni s netáni módosításokat előre megtenni.

A rendező bizottság.

NB. A Kossuth-képek expedálása a rendelkezésre állott idő rövidege miatt közelebről történik.

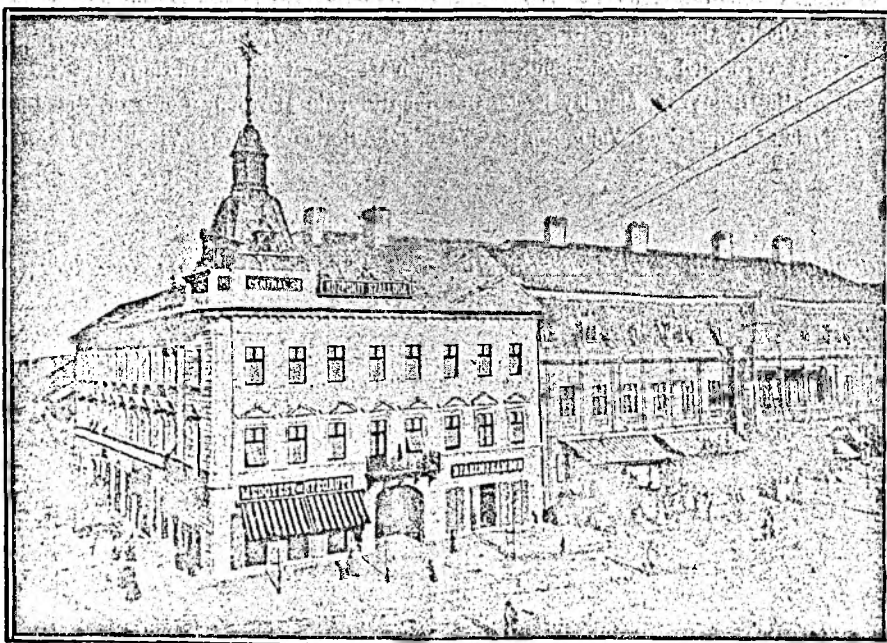
NAGY GÁBOR

Központi szállodája, étterme és kávéháza

KOLOZSVÁRT.

a Bánffy-palota mellett, a város központján, 36 utcára nyíló szoba a legmodernebb, egészen új berendezéssel, kilátással a főterre, a goth székes-egyházra és három főutcára.

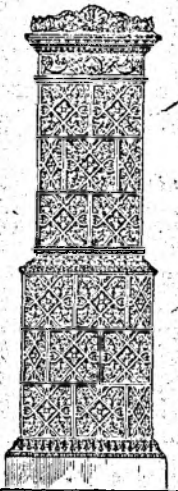
Telephon összeköttetés. Társas- és magánkocsi-közlekedés minden vonathoz.



Mérsékelt szoba-árak. Minden szobában árjegyzék. Tisztaság és pontos szolgálatra kiváló gond van fordítva. Kávéház, nyári és téli étkező helyiségek. Nagy díszterem, mely bálok, társas étkezések, felolvasások és hangversenyek tartására alkalmas.

Utazóknak a legkényelmesebb lakás.

Kályhákat



tűzálló agyagból vagy révi porcellán-földből kitűnő minőségben, tartósan, tetszés szerinti alakban, izléses kiállításban, a szobához alkalmazott színben készít darabját 16 forinttól felfelé

GECSÉ LAJOS

kályha-készítő

Kolozsvárt, kőkert-utcza 11-ik sz.

Javitások gonddal, tartósan és jutányos áron végeztetnek.

Vidékimegrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít.

SZÖLLÖSY és CSERNYÁNSZKY

első és legnagyobb butorraktár Erdélyben.

Tisztelettel ajánljuk dűsan és a kor igényeinek megfelelően berendezett

BUTORRAKTÁRUNKAT

Kolozsvárt, sétatér-utcza 20. sz.

Elvállalunk a kárpitos és asztalos szakmába vágó minden izlésű és állásu munkák szállítását és eszközlését.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk.

Legújabb függönyök dűs választékban!

Szöllösy és Csernyánszky.

A „KÖZMŰVELŐDÉS”

IRODALMI ÉS MŰNYOMDAI

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KOLOZSVÁRT (fióküzlet BRASSÓBAN)

szives figyelmebe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporítottatott s így a legkényesebb igényeket is kielégítheti. 22 8—

KÖNYOMDÁJA, LITHOGRAPHIÁJA

melyben a legjelesebb erők s a legkitűnőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Kitűnő borok!!!

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni a tisztán kezelt valódi boraimra. El borokat kizárólag „Gróf Teleky László Gyula krakói pinczejéből” szereztem be. Különösen a nyári hőségben leginkább élvezhető és egészségi szempontból legjobban érvényesülő vörös (Carbenet) boraimat ajánlom figyelembe. Ezekből pár száz hektót igen előnyösen szerezvén be, feltűnő olcsó árban szolgálhatók.

Boraim kezeléséről lelkiismeret csinálók magamnak és borüzletem — így rövid idő alatt kiérdemelt — jó hírneve, a legszolidabb kiszolgálás mellett bizonyít, valamint hogy fennevezett nagy bortermelő Gróf ur czimének átengedése, föltétlen megbízhatóságomról tanuskodik.

Szives tudomásvételül az árjegyzék:

7 decziliter	„Souvignon“ 1885-beli	üveg nélkül 90 kr.
7	„Carbenet“ 1885-beli (finom vörös bor)	70 „
7	„Finom vegyes“ 1885-beli	60 „
1 liter	„Riesling“	60 „
1	„Első osztályu szinbor“	60 „
1	„Ráczürmös“	50 „
1	„Carbenet“ (finom vörös bor)	50 „

A literes és 7 deczil. üvegek 10 krba, a félliteres üvegek 5 krba. számíttatnak és ugy is vétetnek vissza.

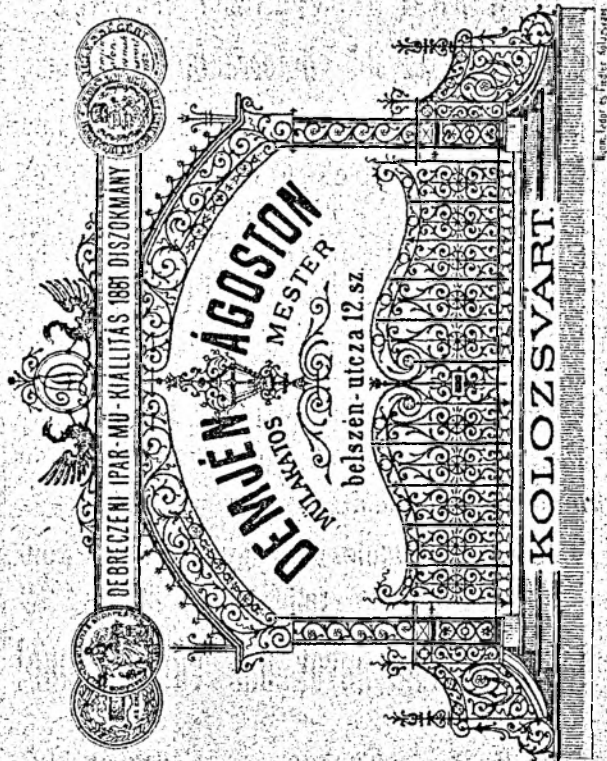
Nagybecstű próba-megrendelését kérem

kiváló tisztelettel

Walton Ede,

Fötér, br. Jósika ház,
a nagy tőzsde volt helyisége.

Díszkapuk, műkovácsolt, luszterek, lámpák, gertyatartók, virág-asztalkák, vastetők vaslemezzel vagy üveggel fedve. Mindenféle épület-lakatos munkák, vasfolyosók és vaslépcsők. Készít balkon-



lépcső- és sir-rácsokat, főző kemencéket, lábon állókat rakott téglával vagy kályhával bármilyen nagyságban jótállás mellett.

4—5 szobából álló
lakás kerestetik
kerttel,
közel Szén-utczához.
Több évre lesz kivéve.
Pontos fizetés.
Értesítést a kiadóhivatal ad.

ELLENZÉK

legnagyobb és legelterjedtebb
POLITIKAI és TÁRSADALMI NAPILAP
az erdélyi részeken.

Szerkesztője *Bartha Miklós* orsz.-gyűlési képviselő.
Segédszerkesztő és laptulajdonos: *Magyary Mihály*.

Munkatársai a politikai élet legkitűnőbb vezértérftai. Gazdag társadalmi rovattal, kitűnő tárczarovattal, melyekben egy-egy érdekes önálló eredeti közlemény mellett a legkitűnőbb angol regények látnak napvilágot „Amica” *Sámi Lászlóné* jeles fordításában.

Levelezői vannak az erdélyi részek minden pontján.

Előfizetési ára évnegyedre 4 frt.

Megrendelhető Kolozsvárt

az ELLENZÉK kiadóhivatalában

NAGY SÁNDOR GYÓGYSZERTÁRA

a „Vörös kereszt”-hez

42 4—

Maros-Vásárhelyt, Szent-György-utca 4-ik szám.

Gyógyszerészeti különlegességek. Illatszerek. Piperó és gyógyszappanok. Gyógyborok. Valódi tokai asszú, francia és magyar Cognac. Mindennemű ásványvizek raktára.

Legkitűnőbb minőségű „China malaga” és „China vas malaga bor”. Sebészeti segédeszközök, kötszerek stb.

Ajánlom már évek óta közkeveltségnek örvendő alábbi „Gyöngyvirág” különlegességeimet:

„Gyöngyvirág” hölgypor.

A jó arczpor általános szükséglet hölgyek számára. Tulajdonságai, hogy a bőrt természetes fehérségben, finom és sima színben tündeti fel, hogy májbaj, leégés és fagy következtében szárazított foltokat elfed; annak elkészítésére a finomság legfőbb tökélyére kell hogy emelve legyen, hogy pusztá szemmel semmi nyomát ne lehessen az arczon észrevenni és hogy végül semmi ártalmas anyagot nem szabad tartalmaznia.

Mindezen tulajdonságok a „Gyöngyvirág” hölgyporban feltalálhatók.

A „Gyöngyvirág” hölgypor fehér- és rózsaszinben kapható.

Ára egy doboznak 40 kr.

„Gyöngyvirág” szájviz.

Ezen szájviz mindennemű szájbajok ellen legjobb óv- és gyógyszer, különösen ajánlatik könnyen vérző fogínynál, a nyelven vagy a szájban előforduló pattanásoknál, nemkülönbén bármilyenemű fogfájásnál, Meggátolja a fogképződést, a száj ízét javítja és üdítőleg hat, a dohányzás, étel- és odvas vagy m-fogak által előidézt kellemetlen szagot eltávolítja.

Egy evőkanálnyi szájvizet egy nagy pohár vízbe töltve, a száj többször jól kiöblítetik. Különösen ajánlatik oste lefekvés előtti használata.

Ára egy üvegnek 40 kr.

„Gyöngyvirág” fogpor.

E győgyerejn fogpornak a fogak tisztítására való alkalmazása által nemcsak az annyira kellemetlen fogkő távolítottik el, hanem a fogak fehérsége, románczozatuk finomsága és tartóssága is mindinkább előmozdítottik. A fogak között maradt ételmaradékok rothadást fertőztelenítőleg meggátolja. A szájüregben és nyelven támadni szokott apró pattanások képződését gátolja, illetve azok gyógyulását elősegíti.

Ára egy doboznak 40 kr. Egy kitűnő minőségű fogkefe hozzá 40 kr.

„Gyöngyvirág” arczkenőcs.

Ezen arczkenőcs szeplő, májfoltok, elégség, apró pattanások és az arcz és orr vörössége ellen, mint a legjobb eredménynyel használható szer ajánlatik. Elégéses oste lefekvés előtt egy borsónyit gyengén az arczra kenni és reggel „Gyöngyvirág szappan” segítségével eső vagy főt vízzel lemosni.

Ára egy tégelynek 40 kr.

„Gyöngyvirág” mozdóviz.

Eppen olyan hatással bír, mint a „Gyöngyvirág arczkenőcs”, különösen ajánlható az ugynevezett fényes vagy zsiros arczbőrre, melynek, rövid haaználát után, természetes színt visszaállítja.

Használati utasítás: Mozdóvizbe elégséges egy kávékanálnyit tölteni s azzal az arczot megmosni vagy egy kis darab puha lenrongyra töltve, azzal az arcz gyengén bedörzsölnö.

Ára egy üvegnek 40 kr.

„Gyöngyvirág” szappan.

Kitűnő minőségű és kellemes illatú szappan, mely a fenti kenőcs és vízhez használva, azok hatását nagyban elősegíti.

Ára egy darabnak 40 kr. — 3 őr egy csinos dobozban 1 frt.

„Gyöngyvirág” illatsz.

Igen kellemes erdei gyöngyvirágból készült illatsz.

Ára egy kis üvegnek 40 kr, nagy üvegnek 1 frt 20 kr.

Ezekon kívül ajánlom még a következő készítményeimet:

„Sós borszesz” 40 és 80 kr.

Hajfestősz, mely a hajnak természetes fényét és szép fekete színt rövid használat után helyreállítja. Ára egy üvegnek 40 kr.

Hatásos fogcsépp, mely a fogfájást rövid idő alatt megszünteti. Ára egy kis üvegnek 20 kr.

Gillszta csokoládé, biztos hatású. Egy szelet 10 kr.

Jegyzőtinta és keményítő, fehérnemű jegyzésére. Ára 40 krajczár.

Magyar bajuszkenőcs, 4 színben, 10, 15 és 20 kros dobozokban.

Tyukszemtapasz, számtalan esetben jó eredménnyel használtott. Ára 10 kr.

Plagiosippus peccótviz, kitűnő szer mindennemű peccát eltávolítására. Ára egy üvegnek 10, 20 és 50 kr.

Dr. Tischler Gyula fogorvos elismert legjobb hatású szájvize és fogporának főraktára.

Nagy Sándor gyógyszerháza a „Vörös kereszt”-hez M. Vásárhelyt, Sz.-György-utca 4 sz.

Közmuvelődés irodalmi és műnyomdai részvénytársaság Kolozsvárt.